

СЪБОРЪТ "БАРИ БОГОРОДИЦА" В С. ОСИКОВИЦА ПРЕЗ ОЧИТЕ НА АНИТА КРИСТИ

Пътувахме с бус, настроението бе приповдигнато. Какво ли щеше да се случи - никой не беше в състояние да отгатне.

Времето не беше обещаващо, слънцето едва надничаше иззад величествените хребети на Стара планина. Бели облаци се носеха по сивото небе. Здравчаваше се, но още беше светло.

Докато пътувахме, разглеждахме пътните знаци, които ни показваха посоката. Кръпките по асфалта имитираха релефен килим, който ни предупреждаваше да бъдем предпазливи. Показа се и последният завой, след който без съмнение навлязохме в предверието на Осиковица.

"Най-сетне!" - въздъзнахме облекчено. Някой се обади: "Май сме подранили!". "Едва ли! Май сме закъснели!" - обади се друг от групата, защото вдясно покрай пътя вече снимаше екип от Националната телевизия.

Красиви дървета, зелена поляна и полюшващи се храсти служеха за естествен декор. Музиканти държаха в ръцете си своите жълтобронзови инструменти, сякаш подарени от Майката Природа, и разнасяха своите красиви звуци, които огласяха иначе тихата гора, която беше като оживяла.

ПРИСТИГНАХМЕ В ОСИКОВИЦА.

Площадът бе оживен и празничен, радостта на хората бе изписана по лицата им. Гости и домакини кръстосваха напред-назад, като че ли всеки искаше да бъде забелязан. Беше много оживено, имаше и такива, които бяха насядали около иначе безлюдния площад. Весели сергии надничаша откъм тълпата и предлагаха шарена и евтина стока.

Ромите, облечени кой с каквото има, се усмихваха дружелюбно и по-

даваха ръцете си за поздрав. Разбира се, тук бяха и каруците с конете, които гордо потропваха с копитата и премятаха гриви. За хапка и пивка предлагаха кебапчета, лимонада и бира. Децата, пременени с разноцветни одежди, се гонеха като пеперуди. Всъщност тази глъч и шарения ми напомни за някогашните панаири. Липсваха виенското колело и въртележката, които явно не бяха по джоба на организатора Христо Христов. Но затова пък захарен памук се продаваше и малчуганите купуваха розовите къдели поради липса на други лакомства.

Изобщо младо и старо се беше стекло на площада от цялата околия - повечето бяха дошли пеша.

Отправих се към читалището, където трескаво се подготвяше откриването на събора в Осиковица, превърнал се и във Фестивал на ромските изкуства.

Около 9 часа вечерта прозвуча "Джелем, джелем". Гласът идваше от дълбините на душата ми и ромите се изправиха на крака пред своя химн. Фестивалът бе открит от кмета на Осиковица. Прочетена бе и сърдечна телеграма от президента на Република България г-н Петър Стоянов, в която се казва, че ромското население е неотменна част от народа в България, последвана от няколко изпълнения на детски хор.

Общински театър "Възраждане" пристигна специално за Фестивала в Осиковица, за да представи музикално-поетичния спектакъл "Оркусова любов" по стихове на ромския поет Христо Христов, драматизирани от г-н Георги Георгиев. За първи път ромите от Осиковица присъстваха на класически ромски спектакъл, в който една от главните роли се изпълнява от големия български актьор Иван Налбантов.

Песните, които са част от спектакъла "Оркусова любов" и поезията предадоха онази тържествена атмосфера, която познаваме от ритуална зала за сватбени тържества. Ромите бяха объркани, слушаха песните, които възпяваха тяхната съдба, опитваха се да разберат замисъла на спектакъла, който видимо им хареса и те реагираха на това по свой начин. А на мен ми хареса това, че се замислиха.

Когато нашата популярна Маргарита Горанова запя, събуди хората от залата. Тя пъ от цялото си сърце и бе приета радушно от всички.

Формация "Шукар чая" поднесе своите красиви танци, облечени

като индийки в сарита. Адреналинът се повиши под звуците на духовия оркестър "Братя Господинови", а купонът достигна връхната си точка. Залата полудя: всеки тантуваше каквото умееше, българи и роми заиграха в един и същи ритъм. Хората бяха щастливи. Помислих си: "Колко малко му трябва на човек!", но времето летеше и след час трябваше да бъде пред микрофона на "Нощен хоризонт", където екипът ме очакваше с нетърпение. Докато давах интервю, Фестивалът в Осиковица продължаваше.

След няколко часа съм потеглил за втория ден на Фестивала - беше Светият 28 август - "Бари Богородица" или Голяма Богородица по старому. Когато пристигнахме, бяхме поканени на Царева поляна, местност, на която някога се е правил съборът.

Хората си бяха направили палатки, други - тип катуни. Някои бяха с каруци и коне, други - пеша. Много коли имаше от цялата страна. Бяха запалили огньове; хората бяха в добро настроение, а домакините бяха горди. Интересът към Фестивала беше голям - особено привлекателен бе той за китайските журналисти. Гост на Фестивала беше директорът на Независима ромска телевизия - Зоран Димов /Македония/ и неговият екип, които заснеха трите дни на Фестивала. Американски фоторепортьор не пропусна най-интересните мигове на това културно събитие у нас.

Благодарение на Българска телевизия този събор-фестивал ще има възможност да бъде показан в страната. Присъстваха и представители на Проект "Права на човека", които също заснеха и документираха как са протекли трите дни на Фестивала.

На поляната имаше импровизирана сцена, където оркестър "Кристали", Монтана, и оркестър "Жар", Оряхово, веселяха гостите.

Децата от Музикална детска академия "Яшар Маликов", София, показаха своите умения и талант под ръководството на г-н Анжело Маликов. Публиката беше удивена от децата музиканти, певци и танцьори, а за мен бе удоволствие да доставя радост на мало и голямо.

Купонът течеше с пълна пара. Много от хората ме питаха защо всичко е толкова объркано. А аз им отговарях: "Да, така изглежда, но това е естественото състояние на духа на ромите!" Минаваше полунощ,